

FÖRBÄTTRAD PRODUKTIVITET INOM ANLÄGGNINGSSEKTORN

- fyra delprojekt

Johan Nyström

Projektets syfte och deltagande organisationer:

Projektet har identifierat att nyckeln till en ökad produktivitet på marknaden för transportinfrastruktur är upphandling och kontraktsutformning. Värdesätts inte nytänkande i kontrakten så lönar sig inte innovationer för entreprenörerna. Det handlar om att ge branschen affärsmässiga förutsättningar och möjligheter att kunna uppfylla sin fulla potential. Projektet som helhet avser att identifiera och ta fram fyra implementerbara åtgärder gällande upphandling och kontraktsutformning på marknaden för transportinfrastruktur. Det övergripande syftet är att stimulera innovationer. Projektet har en styrgrupp som representerar samtliga aktörer på den svenska marknaden för infrastrukturbyggande, den största beställaren (Trafikverket), de stora entreprenörerna (NCC, Skanska, Peab), SME-företagen (representerade av Maskinentreprenörerna och Sveriges Byggindustrier) och konsulterna (representerade av Sweco och Tyrens).

Vad och vilka behövs för att nå hela vägen till innovation?

Föreliggande forskningsprojektet bäddar för entreprenörerna att vara entreprenörer. Det handlar om att ge företagen möjligheter och incitament till nytänkande. Projektet avser att utveckla de kontraktsformer som finns idag för att öppna upp för innovationer.

Projektet består av fyra delprojekt, där det första ska inkorporera samhällsekonomisk värdering i upphandling, därefter behandlas underentreprenörernas och de tekniska konsulternas roller i framtagandet av innovationer samt avslutningsvis möjligheter med "past-performance" i upphandlingar. De fyra delprojekten kommer ta fram konkreta inspel för beställarna att implementera.

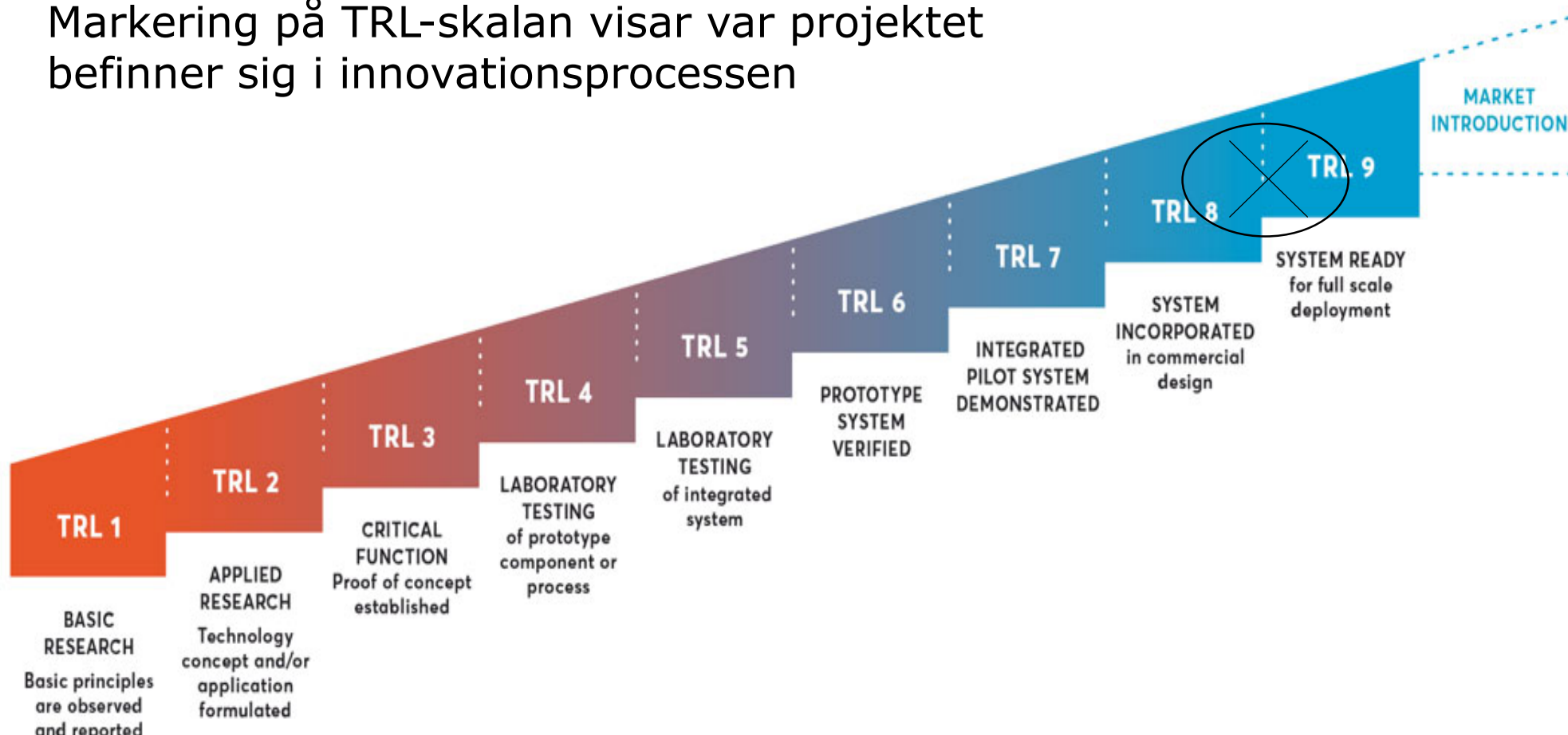
Innovation betyder förnyelse. Vari ligger det nya?

Den övergripande syftet med projektet är att stärka produktiviteten och innovationsviljan i sektorn som helhet. I föreliggande projekt ligger det nya i uppslag till konkreta kontraktsutformningar för offentliga beställare att implementera.

I slutförda delprojekt 1 handlar det om en ny kontraktsform med Trafikstörningsavgifter.

Markering på TRL-skalan visar var projektet befinner sig i innovationsprocessen

Mål i InfraSweden2030 som projektet avser bidra till:

Projektet knyter an till hela InfraSweden2030's handlingsprogram "Ökad produktivitet inom transportinfrastrukturen för bättre samhällsnytta" men i synnerhet fokusområdet "Bättre affärs- och upphandlingsformer för ett effektivt utnyttjande av marknadsresurser".

Dessa mål och det föreliggande projektet är viktiga. För en upphandlande myndighet med en utförande marknad, styrs verksamheten genom kontrakten. Således måste kontrakten tillåta och stimulera innovationer för att de ska komma till.

Förväntade resultat:

Projektet ska bidra med fyra konkreta framåtblickande inspel till beställarnas utformning av förfrågningsunderlag och kontrakt eller annat initiativ, för att stärka produktiviteten i branschen.

Varje delprojekt kommer bli en vetenskaplig artikel med en omfattande svensk sammanfattning. De svenska texterna så långt som möjligt, kommer inkludera konkreta skrivningar till förfrågningsunderlaget.

Avsikten är att Trafikverket och kommuner kan plocka upp dessa förslag och testa dem i verkligheten.

Redan uppnådda resultat:

Projektet har i delprojekt 1 utvecklat tanken med sk. Trafikstörningsavgift. Den medför att entreprenörerna får betala en avgift som motsvarar trafikanternas förseningskostnader pga av bygget. Trafikstörningsavgiften medför en direkt och reell kostnad för entreprenörerna i likhet med andra kostnader som material och löner. Det medför att entreprenörerna får incitament att hitta innovativa lösningar som minskar förseningarna för trafikanterna.

Förväntade nyttor och för vem:

Projektet har en samhällsekonomiska utgångspunkt och nyttan kommer vid implementering tillfall branschen och samhället i stort. Målet är att få till produktivitetsförbättringar, som inte bara tillfaller de unika företagen utan även den offentliga beställaren som i förlängningen företräder skattebetalarna.